

www.rekhadekh.com

प्रेस काउन्सिल नेपालबाट 'क' वर्गमा वर्गिकृत

राष्ट्रिय साप्ताहिक

पत्रिकाको ग्राहक बन्नु परेमा
सूचना तथा विज्ञापन छपाई गर्नु परेमा
पत्रिका नियमित नआएमा
समाचार तथा विचार छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्कको लागि :
९८५१२३६७९३, ९८४७८७६७९३
Email-rekhadekh@gmail.com

वर्ष ८ अंक ३५ रुकुम

२०७८ भदौ ६ सोमबार

22 August 2022 Monday

पृष्ठ ८

एक विकासे अन्यायका पात्र कार्यालय प्रमुख
यति गर्न नसके पनि स्थानीय सरकार नगरपालिका, गाउँपालिकाका मातहतका वडाहरू मार्फत ती योजनाहरू सञ्चालन गराएर सम्पन्न गर्ने गराउने जिम्मेवारी दिएको थियो ।

२

समाजवादी रुकुम पश्चिमको छैटौँ बैठक सम्पन्न
मुसीकोटमा बसेको बैठक संघीय तथा प्रदेश सभाको निर्वाचनमा केन्द्रित रहेको छ । बैठकले पार्टीलाई कसरी अगाडि लैजाने भन्ने विषयमा पनि विचार विमर्श सहित महत्वपूर्ण निर्णय गरेको जनाएको छ ।

अब कुकुर बिरालोलाई गर्मी हुने छैन
गर्मीको समयमा आफ्नो घरमा पालेका कुकुर तथा बिरालो लगायतका जनावरलाई आफुसँगै घरबाहिर लैजान समस्या पर्दछ । घरभित्रै पनि यी जनावरलाई निकै गर्मी महसूस हुन्छ र आतिन्छन् ।

४

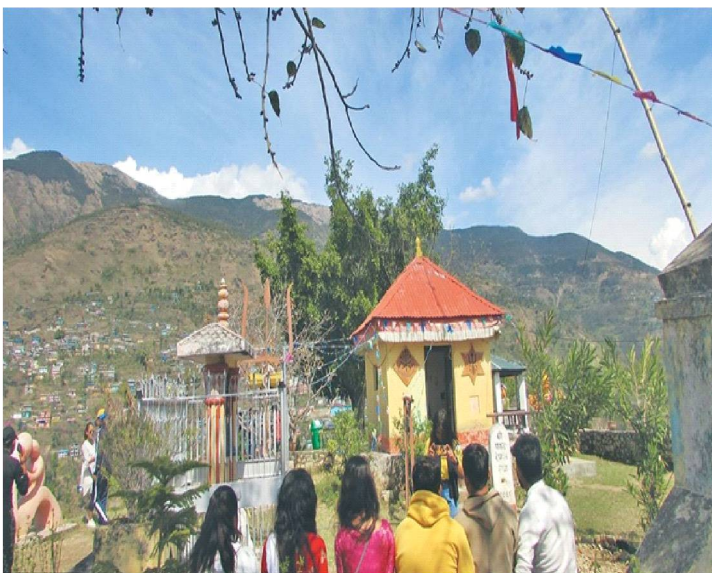
संरक्षण अभावमा

मुसीडाँडाका संरचना भत्कीन थाले

रेखदेख सवावदाता

रुकुम

रुकुम पश्चिमको मुसीकोट नगरपालिका वडा नं.-४ स्थित मुसीकोटडाँडामा रहेका संरचनाहरू संरक्षणको अभावमा जिर्ण बन्दै गएका छन् । दरवार परिसरमा रहेका संरचना टुट्न थालेपछि मुसीकोटडाँडा पुग्ने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकको संख्यामा समेत कमी आउन थालेको छ ।
रुकुम पश्चिमको सबैभन्दा बढी आन्तरिक पर्यटक आगमन हुने मुसीकोट डाँडा हो । तर पछिल्लो समय मुसीकोटडाँडामा हेर्न आउने पर्यटकको संख्यामा कमी आउन थालेको जनाएको छ । पर्यटकलाई आकर्षण गर्न मुसीकोटडाँडा क्षेत्रभित्र निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरू टुट्फुट भएका छन् । जसका कारण मुसीकोटडाँडा हेर्न आउने पर्यटकको संख्यामा कमी भएको स्थानीयले बताएका छन् ।
मुसीकोटडाँडामा वाइसे/चौबीसे राज्य सञ्चालनको क्रममा मुसीकोटमा दरवार थियो । अरु ठाउँभन्दा अग्लो र आकर्षक रहेकाले राजाले डाँडामा दरवार बनाएको किम्वदन्ती छ । दरवार क्षेत्रलाई पछि मुसीकोट दरवार नामाकरण गरिएको थियो ।
राजाकी मुसी नाम गरेकी नोकनीले पत्ता लगाएकाले दरवार र डाँडाको नाम मुसीकोट राखिएको इतिहास छ । मुसीकोट नगरपालिकाको अभिलेख अनुसार १४६५ मा रुकुम राज्य स्थापना गरिएको थियो । विसं.

१८४३ मा मुसीकोट राज्य गोरखा राज्यमा विलय भएको थियो । त्यसपछि यहाँको दरवार भत्किएको र अहिले सम्म स्थानीय, प्रदेश र संघीय सरकारले संरचना निर्माण गर्न कुनै पहल नगरेको स्थानीयले गुनासो गरेका छन् ।
पछिल्लो समय मुसीकोट दरवार क्षेत्रभित्र निर्माण गरिएका बालस्तम्भ, बाघ, नाग प्रतिमा, बदेल, लगाएतका संरचनामा केही टुट्फुट भएको

बताएको छ । मुसीकोट दरवार क्षेत्रमा मुसीकोट दरवार निर्माण गर्नुका साथै पछिल्लो पटक निर्माण गरिएका भ्यूटावरको छानो समेत हावाले उडाएको भन्दै टुटेका संरचनाहरू पुर्ननिर्माण गर्नपर्ने घुम्न जाने आन्तरिक पर्यटकले बताएका छन् ।
दरवार संरक्षणमा स्थानिय सरकारले ध्यान नदिएको भन्दै स्थानिय आशा बुढाथोकीले गुनासो गरेकी छिन् । यता मुसीकोट नगरपालिकाले भने दरवार

लाई पर्यटनमैत्री बनाउन गुरुयोजनाको अवधारण अगाडी सार्ने बताएको छ । दरवार प्रवेश गर्ने बाटो व्यक्तिगत जग्गामा पर्ने भएकाले पटक पटक जग्गा धनीसँग सामान्य विवाद हुँदै आएको छ ।
तिन महिनादेखि दरवार बन्द भएका कारण दरवारभित्र निर्माण गरिएका भौतिक संरचनाहरूमा केहि क्षेती भएको मुसीकोट नगरपालिकाका प्रमुख महेन्द्र केसीले जानकारी दिएका छन् । उनले भने, दरवारको अनुगमन गरी दरवारलाई पर्यटकिय गन्तव्य स्थल बनाउन भत्कीएका संरचना पुर्ननिर्माण गर्नुको साथै दरवारभित्र थप संरचना निर्माण गर्नुपर्ने भएको छ ।
२ हजार ५० वर्गमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको मुसिकोट दरवार परिसरभित्र ऐतिहासिक मठ मन्दिर, त्रिशूल, बालउद्यान, मुसी, बँदेलगुफा, नागको प्रतिमा, बच्चाबच्ची खेल्ने विभिन्न स्तम्भहरू,भ्यूटावर प्रतिक्षालय,लगायतका संरचनाहरू निर्माण गरिएको छ । यसको संरक्षण र संवर्द्धनका लागि स्थानीय, प्रदेश र संघीय सरकारले पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

रुकुम पश्चिममा एम्बुलेन्सको नयाँ भाडादर तोकियो

रेखदेख सवावदाता

रुकुम

रुकुम पश्चिममा एम्बुलेन्सको नयाँ भाडादर कायम गरिएको छ । एम्बुलेन्स सञ्चालकहरूले विरामीहरूबाट मनोमानी रुपमा भाडा लिने गरेको गुनासो आएपछि भाडादरमा एकरूपता कायम गर्न नयाँ भाडादर कायम गरेको हो ।
विहिवार जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा बसेको एम्बुलेन्स भाडा निर्धारण समितिको बैठकले नयाँ भाडादर कायम गरेको जनाइएको छ । यसअघिको भन्दा केहि भाडा दर बृद्धि गरिएको छ । अब विरामीका लागि कच्ची बाटोमा प्रति किमी २ सय र पक्की बाटोमा प्रति किमी १५० रुपैयाँ भाडा तोकिएको रुकुम पश्चिमका प्रमुख जिल्ला अधिकारी परमानन्द घिमिरेले जानकारी दिएका छन् । उनका अनुसार समितिले स्वास्थ्य सेवा कार्यालय सल्ले र मुसीकोट नगरपालिकाबाट जिल्ला भित्र र बाहिर जिल्ला विरामी लैजान भाडादर तोकिएको हो । अबदेखि मुसीकोटबाट चौरजहारीका लागि ७ हजार र रुकुम पूर्वका लागि ६ हजार

रुपैयाँ भाडा कायम गरिएको संयुक्त एम्बुलेन्स चालक संघ, नेपाल रुकुम पश्चिमका अध्यक्ष कृष्ण कुमार ददेलले जानकारी दिएका छन् । मुसिकोटबाट सल्यानका लागि ८५००, सुर्खेतको लागि १५ हजार, रुकुम पूर्व बागलुङ हुँदै काठमाडौँ ३३ हजार र सल्यान बाङ हुँदै काठमाडौँको लागि ३५ हजार रुपैयाँ भाडा लिन पाउने व्यवस्था मिलाइएको छ । यस्तै मुसिकोटबाट तुल्सीपुरका लागि १३ हजार, घोराहीको लागि १४ हजार र नेपालगञ्जको लागि १८ हजार रुपैयाँ कायम गरिएको छ । बैठकले गन्तव्य स्थान सम्मको भाडा असुल गर्दा अनिवार्य रुपमा विल दिनपर्ने र तोकिए भन्दा बढी भाडा असुलेको पाईएमा कारवाही गर्ने निर्णय गरेको छ । यसका साथै गत वर्षको वार्षिक प्रतिवेदन यहि भदौ २५ र मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिनाको ७ गते भित्र समितिलाई पेश गर्नुपर्ने छ । जिल्लाका अधिकाश एम्बुलेन्सहरू नविकरण नभएकोले तत्कालै नविकरण गर्ने, भदौ महिना भित्र सबै एम्बुलेन्समा जिपिएस जडान र (ग) वर्गका एम्बुलेन्सहरू (ख) वर्गमा लिनका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने समितिले निर्णय गरेको छ ।

वित्तिय विवरण सम्वन्धि सार्वजनिक सूचना

सहकारी विभागको मिति २०७९/४/३१ गते जारी निर्देशनको बुँदा नं. ८ सँग सम्वन्धित श्री डिग्रे साईकुमारी वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड रुकुम पश्चिमको संक्षिप्त वित्तिय विवरण सम्वन्धि सार्वजनिक गरेको सूचनाको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

द.नं. : १९२-०६२/६३ भिजन(vision)/आत्म निर्भर,सशक्त वित्तिय सहकारी संस्थाको रुपमा स्थापित हुनेछ
पान नं. : ३०५९३३४७९

डिग्रे साईकुमारी वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को संक्षिप्त वित्तिय विवरण

विवरण	आ.व. २०७८/७९ असार मसान्तको बर्तमान अवस्था		
कूल शोर पुँजी	रु	४९९९२४००.	
जगेडा कोष	रु	२२८९७००३.	
विभिन्न कोषहरूको जम्मा रकम	रु	५६५०५४६.	
कूल संस्थागत पुँजि	रु	७८५३९९४९.	
कूल वचत	रु	१५६६२०९०६.३९	
लगानीमा रहिरहेको ऋण रकम	रु	१८९५११८७३.६२	
कूल सम्पति	रु	२६८१७३५९३.८६	
कूल सदस्य संख्या	:	४८३४.	पुरुष : २६७३ महिला : २१६१
ऋणी सदस्य संख्या	:	८०६.	
तरलता रकम र प्रतिशत	:	५६०७४८२९.२७	३५.८० प्रतिशत
कार्यक्षेत्र	साविक रुकुम जिल्ला(रुकुम पश्चिम र रुकुम पूर्वी जिल्ला)		

ठेगाना : मुसिकोट नगरपालिका वडा नं. १ खलंगा रुकुम पश्चिम
फोन नं. : ०८८५३०१९२, ०८८५३०१८९
Email : digresc@gmail.com

रेखदेखको ग्राहक बन्न

रुकुम (पश्चिम) :
९८४७८७६७९३
९८१०९२५१७९
रुकुम (पूर्व) :
९८६९९८३२२८
९८२४५२०१०९
बहुउद्देश्यीय सेवा
सम्पर्क प्रा.लि.
९८४४९१७४८५

'सुरक्षित पानी, स्वस्थ जिन्दगानी' जनहितमा जारी सन्देश

मौसम परिवर्तनको समयमा विभिन्न रोगहरूको प्रकोप बढ्ने हुँदा सुरक्षित पानीके प्रयोग तथा सुरक्षित व्यवहार अपनाऔं । कोभिड-१९ जस्तो महामारीबाट बच्न र अरुलाई पनि बचाउन बेला बेलामा हात धुने गरौं

तेज नारायण महतो
खानेपानी सिचाई तथा उर्जा विकास
कार्यालय
रुकुम (पश्चिम)

**बाटो कहाँ जान्छ, त्यहा नजानुहोस् बरु
त्यहाँ जानुहोस् जहाँ कुनै बाटो छैन र क्षाप
छोडनुहोस् । - राल्फ वाल्डो एमर्सन**

सम्पादकीय

**कान्छो जिल्ला रुकुम
पूर्वका सम्भावना र चुनौति**

रुकुम पूर्व नेपालको कान्छो जिल्ला हो । नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूची(४ मा उल्लेख गरिए अनुसार रुकुम पूर्वी भाग प्रदेश नं. ५ मा पर्दछ । वि.सं. २०३० साल वैशाख २ गते तत्कालीन पञ्चायती व्यवस्थामा शासन गरिरहेका केही पञ्चहरूको सत्ता स्वार्थका कारण रुकुम जिल्लाको सदरमुकाम रातारात मुसीकोट सारेपछि ओभेलमा परेको पूर्वी रुकुमको रुकुमकोटमा ४४ वर्षपछि कान्छो जिल्लाको अस्थायी सदरमुकाम बनेको थियो । तर २०७४ माघ ११ गतेको मन्त्री परिषद्को निर्णयले रुकुम पूर्वको सदर मुकाम कोलको गोलखारा तोकेको छ । यस विषय सर्वोच्च अदालत सम्म पुगेको छ । रुकुम पूर्वी जिल्ला पर्यटकीय दृष्टिकोणले निकै सम्भावना बोकेको जिल्ला हो । यहाँ ५२ पोखरी र ५३ टाकुरी, नेपालकै दुर्लभ मानिने कमल पाइने कमल दह अन्य साना ठुला तालतलैया यहाँ अवस्थित छन् । यसका साथै पर्यटकीय दृष्टिकोणले पर्यटकीय र रमणीय गुफा, मठमन्दिर, पुथाहिमाल, सिस्ने हिमाल, लगायतका एक दर्जन वढी हिमश्रृंखलाहरू यहाँ अवस्थित रहेका छन् । मगर समुदायको बसोबास रहेको र नेपालको एक मात्र सिकार आरक्षण ढोरपाटन वन्यजन्तु सिकार आरक्षण क्षेत्रको कुल भाग मध्ये ६५.२९ प्रतिशत भुभाग समेत रहेको छ । पर्यटन क्षेत्रको प्रचार(प्रसार) विकास भएमा आर्थिकको उपयुक्त स्रोत बन्न सक्छ । यस जिल्ला जडिवुटीको भण्डार नै मानिन्छ । बहुमुल्य जडिवुटी यासागुम्वा, पाँचजौले, चिराइतो, तितेपाती, समय, कुरिला, टिम्पुर जस्ता पहाडी र हिमाली जडिवुटीको भण्डारको रूपमा रहेको छ । त्यस्तै यस जिल्ला पशुपालन, उद्योगिक क्षेत्रको लागि पनि उतिकै सम्भावित क्षेत्र हो । यस क्षेत्रमा घरेलु तथा साना उद्योग मार्फत भेडाको ऊन, अल्लो, केतुके लगायतका कच्चा पर्दाथको प्रयोगबाट राडिपाखी अन्तर्गत कम्बल, पटुका, गल्दी समेत उत्पादन हुने विक्री वितरण समेत हुने गर्दछ । यस जिल्ला जलविद्युत क्षेत्रको लागि समेत उतिकै महत्वपूर्ण मानिन्छ । नयाँ जिल्लाका केही चुनौतिहरू पनि छन् । शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चार, यातायातको क्षेत्रमा अझै पहुँच पुग्न सकेको छैन । विशेषगरी पूर्वी रुकुमका रन्मामैकोट, कोल, राडसी, हुकाम, जाड, तकसेरा, सिस्ने, प्वाड लगायतका क्षेत्रहरू अझै पनि टेलिफोनको सहज सुविधा छैन । भने यातायात, स्वास्थ्यमा समेत सहज पहुँच छैन । यस क्षेत्रको अर्को समस्या र चुनौति भनेको भ्रष्टाचार र अनियमितता पनि हो । यसको न्यूनीकरण गरे पूर्वी रुकुम कान्छो जिल्लामा मात्र होइन विकास हिसावले समृद्धि जिल्ला बन्ने छ ।

एक विकासे अन्यायका पात्र कार्यालय प्रमुख

यति गर्न नसके पनि स्थानीय सरकार नगरपालिका, गाउँपालिकाका मातहतका वडाहरू मार्फत ती योजनाहरू सञ्चालन गराएर सम्पन्न गर्ने गराउने जिम्मेवारी दिने गराएमा सफल तरिकाले योजना सम्पन्न गराउने अवस्था हुने थियो । कर्णाली प्रदेश सरकारले उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय तीन वटै विषयत विभागहरूवाट गरिने सबै प्रकारका योजनाहरू डिभिजन वन कार्यालय मार्फत गोलडावाँडोल पारेर जिम्मेवारी दिने तर दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था नगरिदिने गर्दा डिभिजन वन कार्यालयहरूलाई विना जनशक्तिको बोझ थोपारेर दिएको आभाष हुन्छ ।

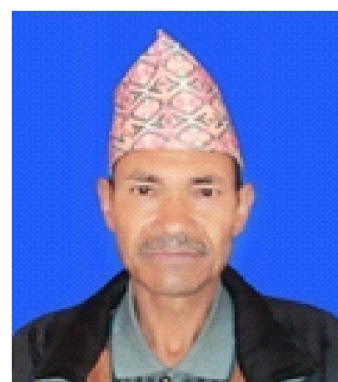
कर्णाली प्रदेश सरकारले भाषा भाषी भौगोलिक अवस्था, हावापानी स्थिती, प्रशासनिक स्थिती, राष्ट्रिय परिस्थिती, धर्म, संस्कृति, मठ मन्दिर, वाटोघाटो पुलपुलेसा, पर्यापर्यटन, नदीनाला, तालतलैया, ऐतिहासिक स्थलहरूको जिर्णोदार तथा निर्माण गर्नका लागि प्रत्येक आर्थिक वर्षहरूमा प्रदेशका १० वटै जिल्लाहरूमा अवस्था र स्थिती अनुसार बजेट विनियोजन गरेर उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय मार्फत मातहतको निकाय डिभिजन वन कार्यालय मार्फत प्राविधिक सहयोगमा लागत तयार गरी योजनाहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । कुनै पनि सरकारले जिम्मेवारी हस्तान्तरण गर्दा पूर्वाधारहरूको निर्माण गर्ने स्थल वा भूगोल दक्ष जनशक्ति वा त्यस ठाउँको आवश्यकता वा महत्वको राम्रो जानकारी लिई अवस्था अध्ययनका लागि सकभर जिम्मेवार ब्यक्तिहरूले आफैँ स्थलगत अध्ययन, भ्रमण, अवलोकन, अनुगमन, निरीक्षण र मुल्याङ्कन गरेर बजेटको व्यवस्था गरी बजेटको निकास गर्ने गरिएमा धेरै राम्रो हुने थियो । त्यति गर्न सम्भव नभएमा त्यस ठाउँको समाजसेवी, प्रतिनिधि र जानकार ब्यक्तिहरूसँग बुझ्नका लागि आफ्ना मातहतका दक्ष जनशक्ति खटाई सबै कुरा बुझी स्थलगत प्रतिवेदन बुझाउन लगाई यथात कुरा बुझेर योजना तयार पारी समुदायमा योजना दिन सकेमा प्रदेश सरकारले गरे गराएका कार्यहरूमा सुनमा सुगन्ध थपे जस्तै हुने थियो ।

यति गर्न नसके पनि स्थानीय सरकार नगरपालिका, गाउँपालिकाका मातहतका वडाहरू मार्फत ती योजनाहरू सञ्चालन गराएर सम्पन्न गर्ने गराउने जिम्मेवारी दिने गराएमा सफल तरिकाले योजना सम्पन्न गराउने अवस्था हुने थियो । कर्णाली प्रदेश सरकारले उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय तीन वटै विषयत विभागहरूवाट गरिने सबै प्रकारका योजनाहरू डिभिजन वन कार्यालय मार्फत गोलडावाँडोल पारेर जिम्मेवारी दिने तर दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था नगरिदिने गर्दा डिभिजन वन कार्यालयहरूलाई विना जनशक्तिको बोझ थोपारेर दिएको आभाष हुन्छ । प्रदेशवाट सञ्चालन हुने सारा योजनाहरू उद्योग सम्बन्धी योजनाहरू उद्योग तथा उपभोक्ता हित संरक्षण कार्यालय, पर्यटन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सम्बन्धित निकायको स्थापना गरी दिने गर्ने र वन, वातावरण, पर्यापर्यटन र प्राकृतिक स्रोत सम्पदा सम्बन्धी योजनाहरू मात्र डिभिजन वन कार्यालय मार्फत गर्ने गराउने गरेमा योजनाहरू प्रभावकारी ढंगले सम्पन्न होलान । प्रत्येक वर्ष डिभिजन वन कार्यालय मार्फत कार्यक्रमहरू आउने तर सफल नहुने अवस्था देखिएकोले सबै कार्यक्रमहरू डिभिजन वन कार्यालयमा थुपार्नु त्यति सार्थक देखिँदैन । डिभिजन वन कार्यालय भनेको त वन, वातावरण, पर्यापर्यटन सम्बन्धित रहेर काम गर्ने अझ वन संरक्षण र विकाससँग सम्बन्धित रहेर प्राविधिक कार्यमा सहयोग गर्ने निकाय पो हो त ? निर्माणका काम पनि सबै डिभिजन वन कार्यालयमा दिने परिपाटीले गर्दा कतै सम्पन्न भएका योजनाहरू कागजी घोडामा दौडिरहेका त छैनन् भनी सेवाग्राहीहरूको गुणासो रहँदै आएको भए पनि कसैले केही बोल्न सकेको अवस्था छैन । अहिलेको विकास नकली भईसकेको छ आफ्ना पार्टी संगठन, कर्मचारी युनियनहरूको निकटतम हेर्ने, आफ्नो अनुकलतामा प्रार्थमिकरण गरेर, सुचना प्रकाशन गरेर पनि लिस्टमा नाम प्रकाशन गरेर पनि मनपरी तरिकाले पनि केही योजनाहरू ब्यक्तिगत आकांक्षाका आधारमा योजनाहरू परिचालन भएका अवस्थाहरू छन् यसमा कतै आर्थिक मिलेमतो र कागजी मिलेमतो त छैन वा पारदर्शी छ कि छैन भनेर सम्बन्धित यिम्नकारी निकायहरूले हेर्न जरुरी छ । नेपालमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह तीनै वटा सरकारहरू चलिरहँदा आ-आफ्नै काम, कर्तव्य अधिकारहरू संघको ३५, प्रदेशको २१ र संघ र प्रदेशको साभ्ना सुचीमा ३५, स्थानीय तहको सरकारकोमा २२ वटा अधिकारहरू तोकिएकोमा तीनवटैको साभ्ना सुचीमा १५ वटा रहेका छन् । स्थानीय सरकारमा स्पष्ट निति, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरू बनाएर प्रत्येक टोलहरूमा टोल विकास संस्था लगायत अन्य निजि क्षेत्र र संघ संस्थाहरूलाई परिचालन गरी काम गराउन सकेमा थुप्रै वाटाहरू छन् र विगतको समयमा भएका केही कार्यहरूले पनि सत्य सावित गरेका छन् । कर्णाली प्रदेश सरकारले आ.व.२०७८/०७९ मा उद्योग,

पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयवाट ३ (तीन) योजना छनौट गरेर रुकुम पश्चिमको मुसीकोट वडा नं ५ रुकुम पश्चिम अन्तर्गत श्री डिग्रे शाईकुमारी भगवती मन्दिर पर्यटन पुर्वाधार निर्माण गर्नको लागि वडा नं १ मा लहरा भिजाउने खोलादेखि डिग्रे शाईकुमारी मन्दिर सम्म पदमार्ग भनेर नौ लाख रुपैया विनियोजन गरेर छुट्याएकोमा त्यहाँ पदमार्ग निर्माण उपभोक्ता समिती गठन गरी निर्माण कार्य २०७८ फाल्गुन महिना भित्र निर्माण गरी सकियो तर उक्त पदमार्ग निर्माण गराउन प्राविधिकको अति महत्व हुन्छ, त्यसको व्यवस्था गरेर एक दिन पनि त्यहाँ नगएर कसरी बनायो निर्माण समिती भन्ने कुराको ? डिभिजन वन कार्यालय र सब डिभिजन कार्यालयवाट प्राविधिक वेवारिसे भएका कारण PPC कति अनुपातमा राखियो, कति गहिरो खनियो र कति मात्रामा ढुंगा, बालुवा, सिमेन्ट र गिट्टी प्रयोग गरियो र अन्य के-के सामग्रीको आवश्यकता थियो ? यति कुराको समेत जानकारी छैन । यसरी प्राविधिक ढंगले उचित अनुगमन, निरीक्षण, स्थलगत अनुगमन, परिक्षण नगर्दा यसको गुणस्तको अवस्था के छ र दिगोपनाको सम्भावना के हुन्छ थाहा छैन ।

२ नं गेट निर्माण गर्दा रेलिङ्ग र पिलर सहितको पर्खाल निर्माण कार्यका लागि त्यही ठाउँवाट रु ८ लाख विनियोजन गरी आएकोमा गेट र पर्खाल निर्माण कार्य सम्पन्न गरियो । त्यो काम गर्दा कति सिमेन्ट, सरिया, बालुवा, ढुंगा र फर्मा जस्ता अन्य सामग्रीको प्रयोग भयो ? गुणस्तरीय कार्य गर्न गराउन कति लागत लाग्छ ? प्राविधिक लगायत कार्यालय प्रमुख जिम्मेवारी भएर गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्नु पर्छ कि पर्दैन ? श्री डिग्रे शाईकुमारी परिसरको प्रवेश द्वार निर्माण गर्न के कति लागत लाग्छ, कति सामग्री चाहिन्छ ? डिजाईन हेर्दा प्रदेशमा हेरौं यसको गुणस्तरीयता कतिको छ ? के यो चार लाखले निर्माण हुन सक्छ ? त्यो सोह लाख मध्यवाट फ्रिज हालेको मध्यवाट पर्खाल, पिलर र रेलिङ्गका सिटिमेट गरेर निर्माण गर्ने र निर्माण गर्न छुट्याईएको रकमवाट प्रवेश द्वार नै निर्माण गर्ने प्रावधान मिलाउन सकेको भए कसैले कसैलाई खोट र ढोष देखाउने ठाउँ नै रहने थिएन । यसको सबै अपजसको जिम्मेवारी डिभिजन वन कार्यालय रुकुम पश्चिम, स्वतः स्वयम कार्यालय प्रमुख र प्राविधिकले लिनु पर्दछ ।

३ नं मा कर्णाली प्रदेश सरकारले धर्म, संस्कृति, परम्परा र सनातन जोगाई धार्मिक स्थलहरूको संरक्षण गरी त्यस स्थानको अस्तित्व जोगाई राख्नका लागि प्रदेश मार्फत र कम खर्च गर्ने र गराउने गरी श्री डिग्रे शाईकुमारी भगवती मन्दिर परिसरमा सरस्वती स्वामी १००८ खप्तड मन्दिरको निर्माणका लागि ३० लाख रुपैया डिभिजन वन कार्यालय रुकुम पश्चिम मार्फत प्राविधिक लागत सिटिमेट तयार गरी २०७८/०७९ रकमान्तर गरी स्वीकृत गरी पठाएको थियो । त्यतिबेला उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गतका योजनाहरूको लागत सिटिमेट गरी सम्पन्न गर्न गराउन र योजनाहरूको निरीक्षण गरी मुल्याङ्कन गर्नका लागि हेमराज वि.क.लाई सब-इर्निजिनियर पदमा नियुक्त गरिएको थियो र पछि इर्निजिनियर ल्याउने बहानामा उहाँलाई अवकाश गरियो । इर्निजिनियरको विज्ञापन गरी परिक्षा बनाएर प्रदेशले नियुक्ति दिई खटाई पठाउँदा ढिला भईसकेको थियो । त्यसपछि उक्त इर्निजिनियर लिएर डिभिजन वन कार्यालयमा उपस्थित भई कामकाज गर्दासम्म धेरै ढिलो भई सकेको थियो । त्यसपछि उक्त इर्निजिनियर पनि छोडेर गई सकेपछि अर्को इर्निजिनियर विज्ञापन गरी पठाउँदा सम्म भर्ना ढिलो भई विलम भईसकेको थियो । इर्निजिनियर आइसक्दा ढिलो भईसकेकोले पहिलेकै इर्निजिनियर वाट बनाएको लागत सिटिमेटमा काम गर्ने सल्लाह भयो र काम गराउन लाग्दा मन्दिर कुन तरिकाले बनाउने, कस्तो बनाउने, ढोका कस्तो बनाउने, भ्याल कस्तो बनाउने, भेन्टिलेसन कस्तो र अन्य के कति बनाउने भन्ने कुरा कुनै पनि उल्लेख सिटिमेटमा थिएन । मन्दिर निर्माण समितिलाई साह्रै सकस परेपछि सबै वस्तुको खोजी गर्दा १२ असार २०७९ मा इर्निजिनियरलाई योजना स्थलमा बोलाई सोधखोज गर्दा ४ फिट अग्लो र ६० से.मी. चौडा ढोका बनाउने र भ्याल, भेन्टिलेसन आफ्नै हिसावले बनाउने भनेपछि इर्निजिनियरले भने अनुसारको रुकुममा बनाउने नभए पछि काठमाडौं,

लालबहादुर के.सी.

भैरहवा, नेपालगञ्ज, दाङ्ग कतै फेला नपारे पछि अन्तमा सुर्खेतमा बनाउने उद्योगको पहिचान भए पछि सुर्खेतमा बनाई रुकुम ल्याउँदा असार २२ गते मात्र पुग्यो । कति बेला बनाउने त मन्दिर ? खप्तड स्वामीको मूर्ति बनाउने भनेर असार १२ गते नै जानकारी दिए पछि १५ गते मात्र मूर्ति बनाउने कागिडलाई पहिचान गरेर सोही दिनमा नै पेशी रकम दिएको र मूर्ति बन्ने कार्य जारी छ । मन्दिरमा छाप्ने ढुंगा पनि खरिद गरेर ल्याई सकिएको छ । तर अन्तिम भुक्तानी गर्दा यी सामग्रीहरूको भुक्तानी नदिएर निर्माण समितिलाई डिभिजन वन कार्यालयले गरेको भन्ने गुनासो निर्माण समितीको छ । भुक्तानी नदिने भए किन मूर्ति बनाउन लगाएको र ढुंगा खरिद गरेर ल्याउन लगाएको ? भन्ने प्रश्न गरिरहेको छ निर्माण समितिले ! डिभिजन वन कार्यालय प्रमुखले प्राविधिकलाई सही ढंगले काम गराउन नसक्नु उहाँको असक्षमता भएको प्रष्ट नै देखिएको छ । कुनै पनि योजना निर्माण गराउनु भनेको नाफा र घाटाको सवाल होइन जनताका सुख सुविधाको लागि हो सरकारले छनौट गरेर ल्याएका योजनाहरू राष्ट्र र जनताका अभिरुची अनुसारका जनतालाई टेवा पुऱ्याउने खालका हुनुपर्दछ । जनताका माभ्रमा गई काम गर्ने गराउने ब्यक्ति घुस्सा गर्ने खालको हुनुहुँदैन । ज्ञान, सिप, दक्षताले पोख्त र सितल स्वभावको हुनुपर्दछ । हामीले जे चान्छौं भनेर किन जनता माभ्र धाक धम्की दिने कुरा ज्ञान, सभ्यता र सभ्यमता हुन सक्दैन । यस्ता धाक, धम्की, घमण्ड र ध्वाँससँग कुरा मानव समाजमा गर्न पाइँदैन । यस्ता कुरा र कार्यहरू गर्ने हो भने जङ्गलको एकान्त गुफामा गएर गर्नुपर्दछ । यस्ता कुरा मानव सभ्यताका नभई मानव हिंसाका कुराहरू हुन । राम्रो सौँच, चिन्तन र बिचार भनेका महान शक्ति हुन । नेपाल सरकारले कुनै पनि मन्त्रालय, विभाग र कुनै पनि कार्यालयका कार्यालय प्रमुख खटनपटन गर्दा सकभर हाम्रो भन्दा राम्रो ब्यक्तिको पहिचान गरेर खटनपटन गर्ने व्यवस्था गरौस र गर्न सक्नु पर्छ कुनै पनि निकाय, समाज वा कार्यालय यस्ता अपठ्याराहरू किन आईपछि भने घमण्ड, ध्वाँस, अहमतावादका कारणले । डिभिजन वन कार्यालय मार्फत सञ्चालन गरिने गरी आएका योजनाहरू सञ्चालन गर्दा गराउँदा कतै समुदायमा, वडा कार्यालयहरूमा, पालिकाहरूमा खबर गराई बोलाएर वृहत छलफल गरी गराई सहमति, सहकार्य र समझदारी गराई कतै आफ्नो जिम्मेवारीको बोध गराएर संचालन गरेको कतै पाईएको छ कि छैन ? यो समस्या उत्पन्न गराउनु भनेको यसकै जड हो । कार्यालय प्रमुखको ठुलो हात हुन्छ सरसल्लाह समझदारी गराई अधि बढ्नु र बढाउनु पर्ने ! हेक्का र होस कार्यालय प्रमुखज्युलाई प्रेमशंकर चौधरी प्रमुख हुँदा कतै पनि योजनाहरू अधुरा रहेन् र वादविवाद पनि कतै भएन् । सबै कामहरू समझदारीमै सम्पन्न भए । कार्यालय प्रमुखका खुवी र दक्षताका उदाहरण यो पनि एक पर्दछ । बजारमा के नाराहरू आईराखेका छन् भने महेश कुमाई दुर्गियालाई घुमाई के यो पक्ष राम्रो हो त ? अवश्य पनि राम्रो काम होइन यसप्रति रुकुमेली जनताहरू सजक र होसियार छन् । कुनै पनि अधुरा कामहरू लगातार(निरन्तर) रुपमा लागि राखेर पुरा गर्नुपर्छ । उपभोक्ता समितिले ती योजनाहरू पुरा गर्न गराउनका लागि प्रदेशले बजेटको पुनः व्यवस्था गर्ने छ । उपभोक्ता समिति कतै पनि हतासित नभएर अतिरल रुपमा काम गरेर गराएर पुरा गरी छाड्नु पर्दछ । यसका लागि जायज काम गर्न गराउन समाजजै लडेरै लागि पर्ने छ, यसमा कसैले पनि घोचपेच र घुसपैठ गर्न सक्ने छैन । सरकारवाट आएको बजेटलाई फिर्ता गर्ने जनहित र विकासका लागि आएको योजनालाई अपहेलित गरेर गडबडी गर्ने चलनलाई अन्त्य गर्नको लागि समुदायका मानिसहरू लागेरै छाड्ने छन् यसमा कुनै द्विविधा छैन !! धन्यवाद !!

रेखदेख

पाठक वर्गमा अनुरोध

तपाईंहरूलाई रेखदेख साप्ताहिक पत्रिकामा प्रकाशित सामाग्रीहरू कस्तो लाग्छ ? पत्रिकालाई थप जनमूखी बनाउन के गर्नुपर्ला ? साथै पत्रिकामा लेख-रचना, प्रतिक्रिया सल्लाह सुझावको साथै सूचना तथा विज्ञापन छाप्नु परेमा सम्पर्कको लागि मोवाईल ९८४७८७६७९३, ९८५१२३६७९३ ईमेल : prabir.rukum@gmail.com वा rekhadekh@gmail.com मा पठाउनुहोला । सम्पादक

नेपालको संविधानमा दलितको अधिकार

नेपालको संविधानमा दलितको हक अधिकार देहायबमोजिम व्यवस्था गरिएको छ ।

सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गर्ने । सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्ने राज्यको राजनीतिक उद्देश्य हुने ।

- सामान्य कानूनको प्रयोगमा उत्पत्ति, धर्म, वर्ण, जात, जाति वा अन्य कुनै आधारमा भेदभाव नगरिने ।
- सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछ्छाडिएका महिला, दलित, लगायत नागरिकको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्ने ।
- कुनै व्यक्तिलाई उत्पत्ति, जात, जाति, समुदाय, पेशा, व्यवसाय वा शारीरिक अवस्थाको आधारमा कुनै निजी तथा सार्वजनिक स्थानमा कुनै प्रकारको छुवाछूत वा भेदभाव नगरिने ।
- कुनै वस्तु, सेवा वा सुविधा उत्पादन वा वितरण गर्दा त्यस्तो वस्तु, सेवा वा सुविधा कुनै खास जात वा जातिको व्यक्तिलाई खरीद वा प्राप्त गर्नबाट रोक्न लगाइने वा त्यस्तो वस्तु, सेवा वा सुविधा कुनै खास जात वा जातिको व्यक्तिलाई मात्र बिक्री वितरण वा प्रदान नगरिने ।
- उत्पत्ति, जात, जाति वा शारीरिक अवस्थाको आधारमा कुनै व्यक्ति वा समुदायलाई उच्च वा नीच दर्शाउने, जात, जाति वा छुवाछूतको आधारमा सामाजिक भेदभावलाई न्यायोचित ठान्ने वा छुवाछूत तथा जातीय उच्चता वा घृणामा आधारित विचारको प्रचार प्रसार गर्न वा जातीय विभेदलाई कुनै किसिमले प्रोत्साहन गर्न नपाइने ।
- जातीय आधारमा छुवाछूत गरी वा नगरी कार्यस्थलमा कुनै प्रकारको भेदभाव गर्न नपाइने ।
- सबै प्रकारका छुवाछूत तथा भेदभाव जन्य कार्य गम्भीर सामाजिक अपराधका रूपमा दण्डनीय हुने र पीडितले क्षतिपूर्ति पाउने ।
- दलितले राज्यका सबै निकायमा समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तको आधारमा सहभागी हुन पाउने ।
- दलित समुदायले आफ्नो परम्परागत पेशा, ज्ञान, सीप र प्रविधिको प्रयोग, संरक्षण र विकास गर्न पाउने ।
- सार्वजनिक सेवा लगायतका रोजगारीका अन्य क्षेत्रमा दलित समुदायको सशक्तीकरण, प्रतिनिधित्व र सहभागिताका लागि विशेष व्यवस्था गरिने ।
- दलित विद्यार्थीलाई प्राथमिकदेखि उच्च शिक्षासम्म छात्रवृत्ति सहित निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरिने ।
- प्राविधिक र व्यावसायिक उच्च शिक्षामा दलितका लागि विशेष व्यवस्था गरिने ।
- दलित समुदायलाई स्वास्थ्य र सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्न विशेष व्यवस्था गरिने ।
- दलित समुदायका परम्परागत पेशासँग सम्बन्धित आधुनिक व्यवसायमा उनीहरूलाई प्राथमिकता दिई त्यसका लागि आवश्यक पर्ने सीप र स्रोत उपलब्ध गराइने ।
- भूमिहीन दलितलाई एकपटक जमीन उपलब्ध गराइने र आवासविहीन दलितलाई बसोबासको व्यवस्था गरिने ।
- दलित समुदायलाई प्राप्त सुविधा दलित महिला, पुरुष र सबै समुदायका दलितले समानुपातिक रूपमा पाउने गरी न्यायोचित वितरण गरिने ।
- सामाजिक रूपले पिछ्छाडिएका महिला, दलित समेतले समावेशी सिद्धान्तका आधारमा राज्यको निकायमा सहभागि हुन पाउने सामाजिक न्यायको हक हुने ।
- समाजमा विद्यमान धर्म, प्रथा, परम्परा, रीति तथा संस्कारका नाममा हुने सबै प्रकारका विभेद, असमानता, शोषण र अन्यायको अन्त्य गर्ने ।
- हरवा, चरवा, हलिया, भूमिहीन, सुकुम्बासीहरूको पहिचान गरी बसोबासका लागि घर घडेरी तथा जीविकोपार्जनका लागि कृषियोग्य जमीन वा रोजगारीको व्यवस्था गर्दै पुनःस्थापना गर्ने ।
- उत्पीडित तथा पिछ्छाडिएको क्षेत्रका नागरिकको संरक्षण, उत्थान, सशक्तीकरण, विकास र आधारभूत आवश्यकता परिपूर्तिका अवसर तथा लाभका लागि विशेष व्यवस्था गर्ने ।
- सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय प्रदान गर्दा सबै लिंग, क्षेत्र र समुदायभित्रका आर्थिक रूपले विपन्नलाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने ।
- समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली बमोजिम हुने प्रतिनिधि सभा र प्रदेश सभाको निर्वाचनका लागि राजनीतिक दलले उम्मेदवारी दिंदा समावेशी सिद्धान्तको आधारमा गर्ने ।
- राष्ट्रिय सभामा प्रत्येक प्रदेशबाट कम्तीमा एक जना दलित निर्वाचित गर्नु पर्ने ।
- गाउँ कार्यपालिकामा दलित वा अल्पसंख्यक समुदायबाट गाउँ सभाले निर्वाचित गरेका दुईजना सदस्य रहने ।
- नगर कार्यपालिकामा दलित वा अल्पसंख्यक समुदायबाट नगर सभाले निर्वाचित गरेका तीनजना सदस्य रहने ।
- जिल्ला समन्वय समितिमा दलित वा अल्पसंख्यकबाट जिल्ला सभाले निर्वाचित गरेको कम्तीमा एक जना सदस्य रहने ।
- राष्ट्रिय दलित आयोग संवैधानिक निकायको रूपमा रहने र सोको अध्यक्ष र सदस्यहरू दलित मात्र रहने ।

त्रिवेणी गाउँपालिकाको कार्यालय रुकुम पश्चिम

एकीकृत समाजवादी रुकुम पश्चिमको छैटौँ बैठक सम्पन्न

रेखदेख संवाददाता

रुकुम

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) रुकुम पश्चिमको छैटौँ बैठक मंगलबार सम्पन्न भएको छ। मुसीकोटमा बसेको बैठक संघीय तथा प्रदेश सभाको निर्वाचनमा केन्द्रित रहेको छ। बैठकले पार्टीलाई कसरी अगाडि लैजाने भन्ने विषयमा पनि विचार विमर्श सहित महत्वपूर्ण निर्णय गरेको पार्टीका जिल्ला अध्यक्ष हरिप्रसाद शर्माले जानकारी दिएका छन्।

जिल्ला अध्यक्ष शर्माका अनुसार बैठकले पार्टी सदस्यता नविकरण तथा वितरण, पार्टीका काम कारवाहीको निरन्तरता, भातृ संगठनहरूको गठन प्रक्रियाको नियमितता लगायत निर्वाचनको तयारीको विषयमा निर्णय गरेको छ। बैठकले निर्वाचनको लागि निर्वाचन परिचालन समिती समेत गठन गरेको छ। जसमा जिल्ला इन्चार्ज देवी ओलीलाई इन्चार्ज र सहइन्चार्ज विमलकुमार पूनलाई सहइन्चार्ज तोकिएको छ भने अध्यक्ष हरि प्रसाद शर्माको अध्यक्षतामा निर्वाचन परिचालन समिती बनेको छ। यस्तै प्रदेशको क्षेत्रहरूको लागि पनि समन्वय समिती

बनाइएको छ। जसमा क्षेत्र नम्बर क मा विरबहादुर शाहीको अध्यक्षतामा र ख मा मोतीराम घर्तिको अध्यक्षतामा समन्वय समिती बनाइएको पार्टीका जिल्ला सहइन्चार्ज विमलकुमार पूनले बताए । उनले बैठकले विभिन्न विभागहरूको जिम्मेवारी पनि बाँडफाँड समेत गरेको छ। जसमा संगठन विभाग प्रमुखको जिम्मेवारीमा सुरजकुमार परियार, स्कुल विभाग प्रमुखको जिम्मेवारीमा धनराज खड्का लगायत विभिन्न विभागमा विभिन्न व्यक्तिलाई तोकिएको छ। पार्टीका जिल्ला कमिटी अध्यक्ष हरिप्रसाद शर्माको अध्यक्षता र सचिव सुरज कुमार परियारको सन्चालनमा रहेको बैठकमा पार्टीका पोलिटब्युरो सदस्य हंश बहादुर शाहीको प्रमुख आतिथ्यता रहेको थियो भने केन्द्रीय सदस्य तथ प्रदेश कमिटी सचिव ठगेन्द्रकाश पुरीको विशेष आतिथ्यता रहेको थियो।

यस्तै बैठकमा केन्द्रीय कमिटी सदस्य तथा जिल्ला इन्चार्ज देवी ओली, केन्द्रीय कमिटी सदस्य तथा जिल्ला सहइन्चार्ज विमलकुमार पूनको पनि आतिथ्यता रहेको थियो। बैठकमा स्वागत मन्तव्य जिल्ला उपाध्यक्ष कल्याणी खड्काले राखेको जनाएको छ।

हिमाली छापाखाना एण्ड स्टेशनरी पसल

हामीकहाँ फोटोकपी, लेमिलेसन, स्क्रिन प्रिन्ट, फोटो प्रिन्ट, पाठ्यपुस्तक, पत्रपत्रिका, कपडाको भोला छपाई, स्टेशनरी सामान, भिजिटीङ्ग कार्ड, विवाह कार्ड, शुभकामना कार्ड, कम्प्युटर टाईपिङ्ग, स्क्रानिङ्ग, एमआरपी फारम भर्नुका साथै इमेल इन्टरनेट सेवा समेत प्रदान गरिन्छ ।

हिमाली छापाखाना एण्ड स्टेशनरी पसल

मुसीकोट नगरपालिका -१, तल्लो बजार रुकुम (पश्चिम)

फोन ०८८-५३०२६९ वा ९८४७९५४९९९, ९८४७९५४०७९

रेखदेख

साप्ताहिक राशिफल

६-१२ भदौ २०७९
22-28 August 2022

युवा जोतिष : ठाकुर देवकोटा
सम्पर्क नं. ९८४७८४४०९५

मेघ : यो साता धनार्जनका नयाँ स्रोतहरू पत्ता लाग्नेछन् । मनोरञ्जनमा सहभागिता भइएला । वैदेशिक क्षेत्रबाट पनि सफलता मिल्नेछ । विश्वास गरेकाले साथ दिनेछन् । घरमा अतिथिको आगमन हुनेछ । सामाजिक तथा धार्मिक कार्यमा रुचि बढ्नेछ । शुभकार्यको चर्चा पनि चल्नेछ ।

सिंह : यो सातामा कहींकतैबाट कुनै उपहार प्राप्त होला । सवारी साधनको खरिद बिक्री हुने योग छ । रोकिएको धन हात पर्ला । विशिष्ट व्यक्तिको भेटघाटले मन प्रसन्न हुनेछ । बन्दव्यापारमा पनि फाइदा हुनेछ । साताको अन्त्यमा अनावश्यक ठाउँमा धन खर्च होला ।

धनु : मनमा उत्साहका साथै बोली बिक्रने समय छ । शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । धार्मिक, सामाजिक र अरुको हित हुने काममा समय व्यतीत हुनसक्छ । रोकिएका सरकारी काम सुल्फाउने राम्रो समय छ । व्यावसायिक काममा राम्रै फड्को मार्न सकिनेछ ।

वृष : यो हप्तामा नयाँ काम र शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । धर्मकर्म र सेवामूलक कामबाट प्रतिष्ठा मिल्नेछ । शेयर बजारमा सफलताको सम्भावनालाई नकार्न सकिँदैन । लगनशीलताले कामहरू अगाडि बढ्नेछन् । समयको सही सदुपयोग पनि हुनेछ ।

कन्या : यो सातामा शैक्षिक क्षेत्रमा पनि सफलता मिल्नेछ । आफन्त र साथीभाइबाट सहयोग तथा हौसला प्राप्त हुनेछ । मनोरञ्जनमा सहभागी भइएला । जग्गा जमिनको कारोबारबाट फाइदा लिन सकिनेछ । सुन्दर पहिरनले व्यक्तित्वमा निखारता ल्याउनेछ । प्रेम सम्बन्ध कसिलो हुनेछ ।

मकर : रमणीय र सुखद् यात्राको योग छ । प्यारो साथी भाइको भेटघाटले मन प्रफुल्ल रहला । मित्रबाट विशेष सहयोग मिल्नेछ । प्रेम जीवन सबल र सफल हुनेछ । हराएको आत्मविश्वास बढ्नेछ । वित्तीय संस्थाबाट सहयोग पाइनेछ । अचल सम्पत्ति हात पर्ने योग पनि छ ।

मिथुन : यो साताको सुरुका दिनमा यात्रामा मालसामान हराउन सक्छ । मनमा दुविधा उत्पन्न हुनेछ । मङ्गलवारबाट सामाजिक कार्यमा रुचि जागृका साथै खाद्यान्नका परिकार तथा मेवामिष्ठान्न मिल्नेछ । शेयर बजारमा सफलताको सम्भावनालाई नकार्न सकिँदैन । धार्मिक तथा समाजसेवामा मन पनि लाग्नेछ ।

तुला : साताको सुरुका दिनमा केही अप्ठ्यारा परिस्थितिको सामना गर्नु पर्ने पनि यो सातामा एकपछि अर्को अवसर आउनाले मन प्रसन्न र हनेछ । मन प्रसन्न र हर्षित हुनेछ । आँटोको र ताकेको कार्य पुरा होला । धेरै पछि सफल र लामो यात्राको योग पनि छ ।

कुम्भ : नियमित खर्च बढ्ने योग छ । सरकारी निकायको भय रहला । साताको मध्यबाट चलाखीपूर्ण बोलीले गरेको कार्य सिद्ध हुनेछ । शत्रु र रोगबाट छुटकारा मिल्ने समय छ । नजिकको मित्रसँग भेटघाट हुनेछ । प्रेमीको सहयोग पनि प्राप्त हुनेछ ।

कर्कट : यो सातामा रोकिएका अधुरा कार्यको पुनः थालनी हुनेछ । नयाँ र शुभ समाचार पनि सुन्न पाइएला । स्थानान्तरण र टाढाको यात्रा सम्भावना छ । उठनुपर्ने रकम हातलागी हुने समय छ, तर मध्य सातामा जिद्दीपनाले गर्दा काम बिग्रने डर छ । गर का काममा ढिलासुस्ती पनि हुनेछ ।

वृश्चिक : आँटोको र ताकेको कार्य पुरा होला । रोकिएको काम दोहोर्थाप्य प्रयत्न गर्दा सफलता मिल्नेछ । मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउनेछ । प्रेमसम्बन्ध र प्रणयप्रसङ्गका लागि पनि श्रेष्ठ समय रहेको छ । साताको अन्त्यमा कार्य सम्पादनमा समस्या आउने र आलस्य जाग्नेछ ।

मीन : घर परिवारसँग भेटघाट हुनेछ । प्रेम सम्बन्धमा मधुरता छाउनेछ । खाद्यान्नका परिकार तथा मेवामिष्ठान्न मिल्नेछ । श्रमको उचित मल्याङ्गन हुनेछ । साताको उत्तरार्धबाट आर्थिक कारोबारमा मन्दी आउनेछ । सामान हराउने योग पनि छ ।

कर्णाली प्रदेश सरकार
भूमि व्यवस्था कृषि, तथा सहकारी मन्त्रालय
पशुपन्छी विकास निर्देशनालय
पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय
रुकुम (पश्चिम)

फोन नं. ०८८८-५३००१०
फ्याक्स नं. ०८८८-५३००१०
ईमेल ठेगाना: vetcsrukumw@gmail.com

मिति: २०७९/०८/३१

सं. २०७९/०८०

कार्यक्रमका लागि प्रस्ताव आह्वानको सूचना

यस पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय रुकुम पश्चिमको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार रुकुम पश्चिम जिल्लाका लागि तल उल्लेख गरे बमोजिमका कार्यक्रमहरूमा अनुदान रकम उपलब्ध गराउने कार्यक्रम रहेको हुदाँ रुकुम पश्चिम जिल्लाका ईच्छुक कृषक/कृषक समूह/कृषि सहकारी/उद्यमी/निजी फर्म व्यवसायीबाट यहाँ उल्लेख भए बमोजिमका कार्यक्रमहरूका लागि दरखास्त आह्वानको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले ३० दिन भित्र यस पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय रुकुम पश्चिममा तपशिल अनुसारका कागजातहरू संलग्न राखि आवेदन सहित प्रस्ताव आह्वान गरिएको छ । उपलब्ध गराउने अनुदान रकमको अधिकतम सीमा कृषि समूह/सहकारीको हकमा अधिकतम ७०% र निजी फर्मको हकमा ५०% सम्म हुनेछ । यस सम्बन्धि थप जानकारीको लागि ०८८८ ५३००१० मा सम्पर्क गर्न सकिने छ ।

प्रस्तावका साथ सम्मिलित हुनुपर्ने कागजातहरू:

- १ सहकार्यको लागि रु १० को हुलाक टिकट टाँस गरिएको निवेदन।
- २ आर्थिक प्रस्ताव तथा संक्षिप्त व्यवसायिक कार्ययोजना ।
- ३ प्रस्ताव आह्वानमा स्थानीय तह वा पशु सेवा श्रमकाको सिफारिस ।
- ४ कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको जग्गाको स्वामित्व देखिने जग्गा घनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपी।
लिजमा लिएको जग्गाको हकमा कम्तिमा १५ वर्षको कारारनामा (सम्झौता) पत्र।
- ५ प्रचलित कानून बमोजिम आधिकारिक निकायमा संस्था/फर्म/व्यवसाय दर्ता नवीकरण गरेको प्रतिलिपी
- ६ आवेदकको नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी र सहकारी संस्था/व्यवसायिक संस्था/फर्म/कम्पनी/कृषक/समुह/समितिको हकमा संस्था दर्ता प्रमाणपत्र, मूल्य अभिवृद्धि कर (VAT) वा स्थायी लेखा नम्बर (PAN) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी र कार्यसमितिको निर्णय।
- ७ कार्यक्रम कार्यान्वयन वर्ष अघिको लेखा/परिहाण प्रतिवेदन र कर चुक्ता/दाखिलाको प्रतिलिपी।
- ८ प्रस्तावकले लागत साझेदारी गर्ने श्रोत खुलेको कागजात।
- ८ प्रस्ताव अनुसारको डिजाइन तथा लागत अनुमान।
- ९ सम्बन्धित विषयको तालिमको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी।

कार्यक्रमहरूको नाम

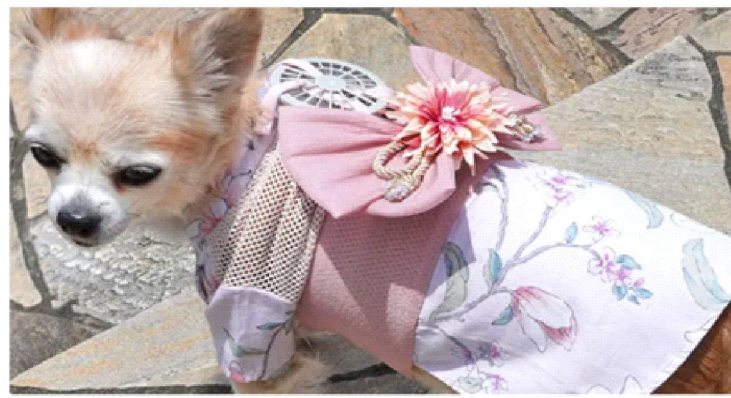
क्र.सं	कार्यक्रमहरू	संख्या	कुल आर्थिक सहयोग रकम रु.	कै.
१	एक पालीका एक पशुपन्छी बल्क लागत साझेदारी कार्यक्रम	६	६०००००।	
२	भेरी रोडकरीडोर पशुपन्छी विकास कार्यक्रम		१०००००।	
३	राम्पी रोडकरीडोर पशुपन्छी विकास कार्यक्रम		१०००००।	
४	मध्य पहाडी रोडकरीडोर पशुपन्छी विकास कार्यक्रम		१५००००।	
५	बंगुर तथा मत्स्य व्यवसाय सहयोग कार्यक्रम मुसिकोट ४		७०००००।	
६	लागत सहभागीतामा व्यवसायिक फार्महरूमा प्राविधिक सेवा कृषि ज्यामी कार्यक्रम	३	१०००००।	
७	बल्कमा पाडा पालन कार्यक्रम	४	४०००००।	
८	उद्योगले तोकेको स्थानमा बल्क कार्यक्रम	१	५०००००।	
९	कृषि सामग्री ढुवानीमा खरिद लागतको ३० प्रतिशत सहयोग	१	१०००००।	
१०	मत्स्य पोखरी निर्माण रेम्बो ट्राउट समेत	३	९०००००।	
११	भकारो सुधार कार्यक्रम	१५	प्रति भकारो रु २००००।	
१२	दुग्ध प्रवर्द्धन कार्यक्रम सानीभेरी बाफिकोट गा. पा. र आठबिसकोट न. पा.मा	३	१५००००।	
१३	पाउडर दुग्ध उद्योग स्थापना तथा संचालनमा अनुदान सहयोग	१	१००००००।	
१४	भैसी श्रोत केन्द्र स्थापना तथा प्रवर्द्धन सहयोग मुसिकोट ४ देखी १३ सम्म	१	३००००००।	
१५	वेरोजगार पशु सेवा प्राविधिकहरू लाई रोजगारी श्रृजनाको लागि पशु विकास कार्यक्रम	१	१५००००।	
१६	दुग्धमा प्रति लिटर रु ५ प्रोत्साहन कार्यक्रम	१	४००००००।	
१७	स्यापूतालमा माछाका भूरा छोड्ने कार्यक्रम	१	५००००।	
१८	कृषि उद्योगलाई विद्युत महशुल ७०% अनुदान	१	४०००००।	
१९	बाखा बल्क तथा मासु उत्पादनमा प्रोत्साहन कार्यक्रम	१	२००००००।	

नोट: गत आव. २०७८।०७९ मा संचालित कार्यक्रमको निरन्तरताको हकमा पुरानो समूहमै कार्यक्रम संचालन हुनेछ ।

मानु कुमार शर्मा
निकायलय प्रमुख
निकायलय प्रमुख

अब कुकुर बिरालोलाई गर्मी हुने छैन, जापानले बनायो पंखा जडित कपडा

गर्मीको समयमा आफ्नो घरमा पालेका कुकुर तथा बिरालो लगायतका जनावरलाई आफूसँगै घरबाहिर लैजान समस्या पर्दछ । घरभित्रै पनि यी जनावरलाई निकै गर्मी महसूस हुन्छ र आत्तिन्छन् । तर अब चिन्ता लिनु पर्दैन गर्मीका कारण घरमा पालेको कुकुर बिरालोलाई बाहिर डुलाउन लैजान नपाइने समस्याको समाधान निस्क्यो छ । जापानस्थित एक कपडा उत्पादक कम्पनीले जनावर का लागि पंखाजडित कपडा तयार पारेको छ । टोक्योमा रहेको स्वीट मम्मि नामक उक्त कम्पनीले त्यस्तो गज्जबको कपडा तयार पारेको हो । रिपोर्ट अनुसार घर पालुवा जनावरलाई एयर कण्डिसनरयुक्त कोठामा राख्नुभन्दा उक्त कपडा पहिराउनु निकै फाइदाजनक हुन्छ । उक्त कपडाको नामक कूल डग राखिएको छ । तर त्यो कपडा कुकुरलाई मात्र नभई बिरालोलाई पनि लगाइदिन मिल्छ । उक्त कपडामा एक पहिरिन मिल्ने पंखा अर्थात् वेयरेबल फ्यान राखिएको हुन्छ जसलाई कुकुर वा बिरालोको पिठ्युमा जडान गर्न सकिन्छ । उक्त पंखामा दुईवटा

AAA ब्याट्री लगाइएको हुन्छ र वजन पनि निकै कम हुन्छ । कुकुर बिरालोहरू गर्मीका कारण बेहोस नहोउनु भन्नका लागि उक्त पंखाजडित कपडा डिजाइन गरिएको कम्पनीको भनाइ छ । साउथ चाइना मर्निङ पोष्टमा दिएको एक अन्तर्वार्तामा उक्त पहिरनका डिजाइनर रेड उजावाले कुखुर बिरालोलाई एक दिनमा १० मिनेटका लागि लगाइदिदा पंखाको ब्याट्री तीन देखि चार महिनासम्म टिक्ने बताएका छन् । उक्त पंखा सर्टमा राखिएको छ पिठ्युतर्फ जडित हुन्छ जसका कारण जनावरको चारैतर्फ हावा सञ्चार हुन्छ । उजावाका अनुसार मानिसका लागि बनाइएको सोनी र ओन पकेट जस्ता एयर कन्डिसनरयुक्त कपडाबाटै प्रभावित भएर कुकुर बिरालोका लागि सो पहिरनको डिजाइन गरिएको हो । रोयटर्ससँग कुरा गर्दै उजावाले गर्मीयाममा आफुले पनि आफ्नो कुकुर डुलाउनका लागि निकै समस्या भोगेको र यो वषू जापानमा किरिमानी गर्मी भएको हुँदा यस्तो पंखाजडित कपडा उत्पादनको आईडिया फुरेको बताएका छन् । ओसिस पशु अस्पतालका एक पशुचिकित्सकको सुपरीवेक्षणमा उनले उक्त पंखा तयार गरेका थिए । उनले तयार गरेको कुकुर तथा बिरालोको उक्त पंखाजडित कपडाको मूल्य ९ हजार ९ सय येन अर्थात् करीब १० हजार रुपैयाँ पर्दछ । एजेन्सीको सहयोगमा

बचत गर्दा ध्यान दिऔं ।

बैंक, वित्तिय संस्था तथा सहकारीहरूमा रकम जम्मा गर्दै हुनुहुन्छ? त्यसो हो भने,

- त्यस्ता संस्थाको वित्तीय विश्वसनीयताको परीक्षण गर्न नविसौं ।
- बढी व्याजको लोभमा नफसौं ।
- व्याजको लोभमा साँवासमेत नगुमाऔं ।

जनहितमा जारी सन्देश

- महिलाको उमेर कम्तिमा २० वर्ष पुगेपछि मात्र विवाह गरौं ।
- गर्भावस्था र सुत्केरी अवस्थामा पोषिलो खानेकुरा खाने गरौं ।
- गर्भावस्थामा कम्तीमा ४ पटक स्वास्थ्य जाँच गराऔं ।
- वच्चा दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको निगरानीमा स्वास्थ्य संस्थामै जन्माऔं ।
- वच्चा जन्मेको एक घण्टाभित्र आमाको विगौती दुध खुवाउऔं ।
- वच्चा जन्मेको ६ महिना सम्म आमाको दुधमात्र खुवाउनु पर्दछ ।
- वच्चा ६ महिना पुगेपछि मात्र पुरक आहारा खुवाउने गरौं ।
- वच्चालाई कुपोषणबाट जोगाउन पोशिलो खानेकुरा खुवाऔं ।
- सरसफाई गरौं, भाडापखाला, आऊ जस्ता रोगबाट बचौं ।

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रुकुम (पश्चिम)